POSUDEK OPONENTA MAGISTERSKÉ PRÁCE

Jméno autorky práce: Bc. Michal Fiabáne

Jméno vedoucí práce: Mgr. Otto Eibl, Ph. D.

Název práce: Prvá priama voľba prezidenta Českej republiky: Priestorová analýza výsledkov

---

1. VELMI STRUČNÉ SHRNUTÍ ZAMĚŘENÍ/CÍLE PRÁCE A OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Práce pokrývá nové téma, a to české prezidentské volby se zahrnutím různých aspektů volební geografie a využitím statistických metod zejména Pearsonova korelačního koeficientu. Jako proměnné při analýze podpory kandidátů jsou využity míra nezaměstnanosti, zaměstnanecký sektor (odvětví), vzdělání, náboženství (respektive přesněji katolické vyznání), věk s dělením na produktivní a postproduktivní), pohlaví a rodinný stav. Z hlediska struktury je nejprve představena geneze přímé volby, následuje debata k volebnímu systému, precizace cílů práce, metodologická část a poté jsou rozebrány záležitosti spojené s volební účastí a debatováni kandidáti v kontextu volebních výsledků.

Velkou výzvou, s kterou se autor vyrovnával, byla novost českých prezidentských voleb, kdy prozatím chybí podobně zaměřené práce. Poměřování s jinými druhy českých voleb bylo proto nejednoduchou úlohou. V tomto kontextu také nahlížím na dosažený výsledek. Autor postupuje vcelku přehledně po vytčených aspektech, přičemž klíčová zjištění jsou zaneseny, respektive zvýrazněny v bohaté tabulkové a grafické formě. Jako základní rámec k zmapování geografie a působících proměnných práce postačuje a v tomto ohledu plní svůj účel. Právě tento svou podstatou zejména datový a statistický přínos považuji za nejvýznamnější příspěvek práce.

Zvolený rozsáhlý výčet sledovaných cílů - v práci jich je zmíněno devět – má ovšem své úskalí ve zhuštěném a místy trochu zkratkovitém komentáři předkládaných údajů a zjištění. Autor chytá podle mého názoru až „příliš mnoho zajíců“. Větší selektivnost vytčeného zaměření by nebyla od věci. Občas pak chybí zamyšlení a propracování tématu do hloubky. V diplomové práci přece nejde jen o mechanické shrnutí zjištěného, ale i hlubší rozbor možných širších příčin a větší kontextuální posouzení tématu. Vidět je to zvláště na části rozebírající regionální rozdíly v podpoře kandidátů a faktory, které do ovlivňují (kapitola 7). V této souvislosti je občas problematická orientace autora v české politice a některých jejich základních rámcích.

V návaznosti na výše uvedené kladu následující otázky, které by měl autor v průběhu obhajoby zodpovědět:

Z čeho autor vyvozuje, že elektorát TOP 09 „tvoří hlavně voliči ODS a Strany zelených“? (s. 58). Zatímco první zmíněné se dá doložit, zajímalo by mne, o co opírá tvrzení u druhé strany.

Proč se autor omezuje při srovnávání volební podpory kandidáta a strany u Miloše Zemana na Zemanovce a nebere v úvahu i regionální podporu ČSSD, jejímž byl dotyčný dlouhá léta předsedou?

Proč práce prakticky neřeší možné korelace mezi podporou obou kandidátů v druhém kole a stranickými baštami, případně mezi obvody, kde je dlouhodobě silnější pravice či naopak levice?

Autor konstatuje, že v podpoře Miloše Zemana se v obou kolech pozitivně odráží katolické vyznání (u Schwarzenberga to má být naopak). Nejde spíš o odraz vlivu územního rozložení jeho elektorátu? Viz situace, kdy autor jinde v práci identifikuje jako nejvýznamnější volební baštu Zemana Vysočinu, kde se měl údajně podle autora dotyčný narodit (rodiště Kolín je ve středních Čechách, na Vysočině žil Zeman v poslední dekádě).

Navazující otázka: je-li u Schwarzenberga největší volební baštou Praha s tradičně podprůměrným zastoupením katolíků, je překvapivé, že prostřednictvím zvolené metody zjistím nižší korelaci jeho podpory s katolickým vyznáním?

Není nadstandardní volební výsledek Přemysla Sobotky na Liberecku vysvětlitelný faktem, že je zde jeho senátní obvod a dlouhá léta tady působí ve vedení regionální organizace ODS? (s. 57) Proč to práce nereflektuje?

Proč je řazena Jana Bobošíkovou mezi kandidáty levice? (např. s. 75 a závěr práce). Mohl by to autor doložit na jejím programu, respektive její strany?

Analogicky: proč je mezi kandidáty pravice řazena Taťána Fischerová? (s. 51-52)

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Bez větších připomínek – práce je po stylistické stránce bezproblémová, mírně rušivé jsou snad jen občasné překlepy, v číslování tabulek autor „vypustil“ tabulku 7 (je č. 6 a 8), ovšem odkazuje na ni na s. 47. Z grafu 1 není jasné, jestli jsou u senátních voleb zachyceny první nebo druhé kolo. Obecně ale je tabulková a grafická stránka práce na slušné úrovni.

4. VYUŽITÍ PRIMÁRNÍ A SEKUNDÁRNÍ LITERATURY A PRAMENŮ

Bez připomínek.

4. STRUČNÝ ZÁVĚREČNÝ KOMENTÁŘ

Magisterská práce Michala Fiabáne splňuje požadavky kladené na tento typ prací. Vzhledem ke kvalitě zpracování se pohybuji na pomezí hodnocení C a D, při dobré obhajobě, tedy rozumném zodpovězení položených otázek, doporučuji lepší stupeň.

V Brně, 29. 5. 2013

Doc. Lubomír Kopeček, Ph. D.